

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

2024-2026 YILI İÇ KONTROL KARARLILIK BEYANI

Değerli Çalışma Arkadaşlarım;

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ülkemizde uygulanmaya başlayan kamu mali yönetimi ve kontrol anlayışı, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlayarak idarenin hedeflerine ulaşması üzerine kurulmuştur.

Bu kapsamda; Bakanlığımızda hazırlanan stratejik plan ve yıllık performans programları ile amaç ve hedefler belirlenmiş, belirlenen amaç ve hedeflere ulaşmak için kaynak planlaması yapılmıştır. İç kontrol sistemi çalışmaları ile Bakanlığımızın belirlenen amaç ve hedeflerine uygun bir biçimde faaliyetlerini sürdürebilmesini sağlayacak mekanizmalar kurulmakta ve güçlendirilmektedir.

Üst politika belgelerinde (Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program) ve Bakanlığımız stratejik planında iç kontrol sisteminin kurulması ve sağlıklı bir şekilde işletilmesi öngörülmektedir.

12. Kalkınma Planı (2024-2028), Orta Vadeli Program (2023-2025), Cumhurbaşkanlığı 2024 Yılı Programı ve MEB Stratejik Planı (2024-2028) kapsamında öncelikle yapılması gerekenler aşağıda belirtilmiştir.

a) 12. Kalkınma Planı (2024-2028)

Politika 364.2. Turizmde hizmet kalitesini artırmak üzere sektörde çalışan personelin nitelikli istihdam imkânlarının yıl geneline yayılması sağlanacak, meslekî ve teknik eğitim ile işbaşı programlarının aktif bir biçimde uygulanmasıyla beceri düzeyi yükseltilecektir.

Tedbir 432.1. Mesleki eğitimde kamu-özel sektör iş birliğinin artırılması, meslek liseleri ve meslek yüksekokullarının yönetiminde özel sektörün daha etkin rol alması sağlanacaktır.

Tedbir 525.3. Mesleki eğitim müfredatı sektörün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden

düzenlenecektir.

Tedbir 559.3. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yapılacak mesleki eğitim merkezleri ve meslek liselerinin yer seçiminde OSB'ler öncelikli olarak değerlendirilecektir.

Tedbir 619.15. Nitelikli işgücünün sektörü tercih etmesi amacıyla sektördeki meslek algısını güçlendirici çalışmalar yapılacaktır.

Tedbir 454.1. Erken yaşlarda bireylerin yetenek ve kapasitelerinin keşfedilerek bilim, teknoloji ve meslekî kariyer alanlarında uygun kabiliyetleri geliştirebileceği alanlara yönlendirilmesi, ayrıca kişisel ilgi alanları dikkate alınarak kültür, sanat, spor ve dil yetkinlikleri kazandırılarak genç yaşta belirli alanlarda beceri sahibi, üretken ve sosyal birer vatandaş olarak toplumsal iş bölümünde yer almalarının sağlanması hedeflenmektedir.

Politika 664. Kaliteli eğitime erişimde fırsat eşitliği sağlanacaktır.

Tedbir 664.1. Okul dışındaki çevresel faktörler kaynaklı farklılıkların, nitelikli eğitime erişimdeki etkisinin giderilmesi için verilen eğitim destekleri ve burslar hedefli programlar şeklinde uygulanacak, bu desteklerin nitelikli eğitime erişim üzerindeki etkisi analiz edilecektir.

Tedbir 664.2. Kız çocuklarının eğitime katılımı, devamlılıkları ve eğitimlerini tamamlamalarını engelleyen faktörler analiz edilerek okul terklerinin önlenmesi, okul kayıt, devam ve tamamlanma oranlarının artırılmasına yönelik program, proje ve uygulamalar geliştirilecektir.

Tedbir 666.2. Olağanüstü durumlarda eğitimin kesintiye uğramasının öğrenme kayıpları üzerindeki etkisini telafi edici çalışmalar yürütülecektir.

Tedbir 666.3. Uygulamalı eğitimde ölçme ve değerlendirmenin olağanüstü durumlarda sürdürülebilir kılınması için metotlar çeşitlendirilecek, iş başı eğitim ve uygulamaya dayalı sınavların dijital ortamda gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

Tedbir 668.4. Üniversite ve okul işbirlikleri güçlendirilecek, yerelde öğretmenlere yönelik hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerde üniversitelerin eğitim fakülteleri ile iş birliği yapılacaktır.

Tedbir 669. Öğretim programları millî, manevi, ahlaki ve evrensel değerler esas alınarak küresel gelişmelere ve ihtiyaçlara uygun olarak güncellenecek, dijital içeriklerin niteliği ve niceliği geliştirilecektir.

Tedbir 670.1. Mesleki eğitimde ders seçimi dâhil karar alma süreçlerine özel sektörün ve ailelerin katılımı sağlanacaktır.

Politika 678. Mesleki ve teknik eğitimde özel sektörle iş birliği artırılacaktır.

Tedbir 678.1. Tüm paydaşların rollerinin ve sorumluluklarının tanımlanacağı mesleki eğitim yönetim modeli geliştirilecektir.

Tedbir 678.2. Özel sektör ile mesleki ve teknik eğitim kurumları arasında finansman dâhil uzun vadeli iş birliği sağlanacaktır.

Tedbir 678.3. Ülkemiz sanayiinde öncelikli sektörlerde faaliyet gösteren firmalardaki eğitim merkezi altyapısından mesleki ve teknik eğitim öğrencilerinin yararlanması sağlanacaktır.

Tedbir 678.4. Staj ve işletmede mesleki eğitim uygulamalarının niteliğini artırmak için işletmelerdeki usta öğretici ve eğitici personelin meslek içi eğitim almalarına yönelik projeler geliştirilecek ve bu eğitimlerin izlenmesi sağlanacaktır.

Tedbir 678.5. Mesleki ve teknik eğitime yönelik alternatif finansman kaynakları oluşturulacak ve bu kaynakların kullanımı artırılacaktır.

Politika 679. Mesleki ve teknik eğitimde mesleki, akademik, dijital ve sosyal beceri kazanımı iyileştirilecek, ahilik kültürüyle birlikte meslekî değerlere bağlılık güçlendirilecektir.

Tedbir 679.1. Akademik ve mesleki beceriler de dâhil olmak üzere ulusal beceri tanımlaması yapılacaktır.

Tedbir 679.2. Akademik, mesleki, dijital, sosyal ve duygusal becerileri içerecek şekilde kapsayıcı ölçme ve değerlendirme sistemi geliştirilecektir.

Tedbir 679.3. Mesleki ve teknik ortaöğretimde alan ve dal açma ve kapatma süreci, yerel ihtiyaçlar ve sektör talepleri doğrultusunda gerçekleştirilecektir.

Tedbir 679.4. Mesleki eğitimde teknolojinin yoğun kullanımı sağlanarak öğrencilerin ve eğiticilerin Meslekî bilgi yanında dijital becerileri geliştirilecek, öğretmen ve yöneticilere yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenecek, öğretim araç gereç ve içerikleri hazırlanacaktır.

Tedbir 679.5. İşbirliği protokolleri kapsamında hizmet içi eğitimlerle meslekîve teknik eğitim atölye ve laboratuvar öğretmenlerine yönelik iş başı eğitimlerine ağırlık verilecektir.

Politika 680. Mesleki ve teknik eğitim alan bireylerin işgücü piyasasına geçişleri kolaylaştırılacaktır.

Tedbir 680.1. İşgücü piyasası ile mesleki ve teknik eğitim arasındaki uyumun geliştirilmesi için gençlerin işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda tercih yapmaları sağlanacak, öncelikli sektörlerdeki meslekî ve teknik eğitime yönelimin sağlanması için burs, eğitim desteği gibi çeşitli teşvik mekanizmaları uygulanacaktır.

Tedbir 680.2. Özel sektörle iş birliği içerisinde mesleki ve teknik eğitimde bölüm ve alan bazında ihtiyaç planlaması yapılarak bölgesel ve sektörel düzeyde beceri ihtiyaç haritası çıkarılacaktır.

Tedbir 680.3. Nitelikli işgücü ihtiyacını karşılamak için program bütünlüğü esas alınarak başta OSB'lerde yer alanlar olmak üzere meslek liseleri ile yükseköğretim kurumlarının program, yönetim, insan kaynakları, finansman ve fiziki altyapı açısından eşleştirilmesi ve koordinasyonu sağlanacaktır.

Tedbir 680.4. Mesleki ve teknik eğitim süreci bütüncül olarak planlanacak, eğitim kademeleri arasında birbirini tamamlayıcı programlar geliştirilecektir.

Tedbir 681.2. Mesleki ve teknik eğitimde mesleğe özgü yabancı dil eğitimine ağırlık verilecektir.

Politika 695. Mevcut ve yeni meslek alanları ile bu alanların gerektirdiği beceri düzeylerinin belirlenmesi ve güçlendirilmesi sağlanacaktır.

Tedbir 695.1. İşgücü piyasasında yaşanan dönüşüm çerçevesinde ara ve kalifiye işgücü ihtiyacına yönelik beceri geliştirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Tedbir 696.2. Örgün ve yaygın eğitim programlarının içeriği ikiz dönüşüm sürecine uyumlu bir şekilde beceri ve yetkinlik bazlı geliştirilecektir.

Tedbir 698.4. Eğitimde ve istihdamda olmayan gençlerin istihdama erişimlerini desteklemeye yönelik programların etkinliği artırılacaktır.

Tedbir 698.5. Gençlerin kariyer farkındalıklarını artırmak ve istihdam imkânlarına erişimini kolaylaştırmak amacıyla faaliyetler yürütülecektir.

Politika 700. Nitelikli işgücü kaybı önlenecek ve yurt dışında çalışan nitelikli vatandaşlarımızın Türkiye ile bağları güçlendirilerek meslekî bilgi ve tecrübe aktarımını sağlayacak mekanizmalar geliştirilecektir.

Politika 750. Eğitimde ve istihdamda olmayan gençlere yönelik yapılan analizler çerçevesinde birey, aile ve toplum odaklı bütüncül bir yaklaşımla eğitime veya istihdama katılımlarını destekleyen program ve projeler geliştirilecektir.

Tedbir 750.1. Gençlerin eğitimde ve istihdamda olmama nedenlerine uygun olarak iş gücüne ve istihdama katılımlarını artırmak üzere teşvik programları uygulanacaktır.

Tedbir 750.2. Gençlerin liderlik becerileri geliştirilerek girişimciliklerinin desteklenmesine yönelik faaliyetler yürütülecektir.

Tedbir 750.3. Eğitimde ve istihdam olmayan gençler açık işlere ve mesleklere yönlendirilecektir.

Tedbir 750.4. Gençlerin beceri ve yetenekleriyle uyumlu, özellikle yazılım gibi yenilikçi alanlarda kısa süreli sertifika ve diploma programları düzenlenecektir.

Tedbir 750.5. Gençler, KOSGEB ve İŞKUR'un meslekî yönlendirme, girişimcilik ve meslek edindirme hizmetlerine yönlendirilecektir.

Tedbir 750.6. Eğitimde ve istihdamda olmayan gençlere yönelik STK'larla iş birliği çalışmaları yapılacaktır.

Tedbir 750.7. Gençlerin kişisel, sosyal gelişimleri ile geleceğin mesleklerini de içeren kariyer planlamalarına katkı sağlayacak programlar uygulanacaktır.

b) Orta Vadeli Program (2023-2025)

1. Nitelikli ara eleman ihtiyacının sağlanmasına yönelik pilot illerde yapılacak analiz sonuçları dikkate alınarak sanayi ile işbirliği içerisinde mesleki eğitim programları hayata geçirilecektir.
2. Mesleki ve teknik eğitim müfredatı özel sektörle işbirliği içerisinde güncellenecek, staj ve işbaşı eğitimi programlarının yaygınlaştırmasını sağlayacak şekilde yönetim ve finansman konuları da dâhil olmak üzere özel sektör katılımı artırılacaktır.
3. Savunma sanayii, yapay zekâ, siber güvenlik, temiz ve sürdürülebilir enerji ile uzay teknolojileri gibi stratejik alanlarda nitelikli işgücü yetiştirmeye yönelik kamu-üniversite-özel sektör işbirliği programları uygulamaya konulacaktır.

4. Çalışma çağındaki her bireyin üreterek gelir elde edeceği beceriler ile aidiyet hissedeceği meslekleri edinmesine yönelik programlar hayata geçirilecektir.
5. Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin eğitime ve istihdama katılımlarını teşvik etmek amacıyla mesleki eğitim, yetkinlik ve becerilerini dikkate alan programlar hayata geçirilecektir.
6. Geleceğin mesleklerine yönelik gençlerin kariyer farkındalıklarını artıracak program ve faaliyetler yaygınlaştırılacaktır.
7. Turizmde hizmet kalitesini artırmak üzere sektörde çalışan personelin nitelikli istihdam imkânlarının yıl geneline yayılması sağlanacak, mesleki ve teknik eğitim ile işbaşı programlarının aktif bir biçimde uygulanmasıyla beceri düzeyi yükseltilecektir.
8. Açık kaynak kodlu yazılım ekosistemi geliştirilecek, yazılım sektöründeki insan kaynağı artırılacaktır.
9. Yetkinlik ve becerileri dikkate alan istihdama katılımı artıracak programlar hayata geçirilecektir.
10. Gençlerin kariyer yönetimine yönelik geleceğin meslekleri de dâhil olmak üzere bilinç düzeyini artıracak faaliyetler yaygınlaştırılacaktır.
11. Mesleki ve teknik eğitim müfredatı özel sektörle işbirliği içerisinde güncellenecek, staj ve işbaşı eğitimi programlarının yaygınlaştırmasını sağlayacak şekilde yönetim ve finansman konuları da dâhil olmak üzere özel sektör katılımı artırılacaktır.

c) MEB Stratejik Plan (2024-2028)

Hedef 2.1 Öğrencilerin yetkinliklerini ve niteliklerini geliştirmeye yönelik bireysel özellikleri de dikkate alınarak yapılacak çalışmalarla devamsızlık ve sınıf tekrarları azaltılacak ve eğitime katılımları artırılacaktır.

Strateji 2.1.1 Öğrencilerin ortaöğretime katılımlarının artırılmasına, devamsızlık ve sınıf tekrarlarının azaltılmasına ve örgün eğitim içinde kalmalarına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Strateji 2.1.2 Ortaöğretimde öğrencilerin akademik, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif faaliyetler ile sosyal sorumluluk programı kapsamındaki çalışmalara katılımları sağlanacaktır.

Strateji 2.1.4 Öğrenci Gelişim Dosyası öğrencilerin farklı yönlerden gelişimlerinin izlenip değerlendirilmesine imkân verecek bir yapıya kavuşturulacaktır.

Hedef 2.4 Sosyal ve ekonomik sektörler ile iş birliği içinde ulusal ve uluslararası mesleki yeterliliğe, ahilik kültürüne, meslek ahlakına ve mesleki değerlere sahip; yenilikçi, girişimci, üretken, ekonomiye değer katan ehil iş gücü yetiştirilecektir.

Strateji 2.4.1 Mesleki ve teknik ortaöğretim okulları arası imkân ve başarı farkının azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılacak, rehberlik ve kariyer planlama çalışmalarının etkinliği artırılabilecektir.

Strateji 2.4.2 Mesleki ve teknik ortaöğretimde okulların ihtisaslaşması sağlanacak ve “Bölge Okulları, Sektör İçi Okul ve Sektöre Entegre Okul” benzeri okul modelleri geliştirilecektir.

Strateji 2.4.3 Öğretmenlerin sürekli meslekî gelişiminin sağlanması için sektörel mükemmeliyet merkezleri oluşturulacaktır.

Strateji 2.4.4 Mesleki ve teknik eğitim almak isteyen her bireyin erişebileceği ve belge alabileceği eğitim imkânları geliştirilecektir.

Strateji 2.4.5 Öncelikle 8 inci sınıf öğrencileri olmak üzere meslek seçimlerinde teşvik edici olacak beceri ölçme bataryası uygulanması ve çıkan netice çerçevesinde ailelere gerekli rehberlik hizmetinin sağlanması çalışmaları yürütülecektir.

Hedef 2.5 Mesleki ve teknik eğitim alanında eğitim-istihdam-üretim ilişkisi güçlendirilecek ve uluslararası iş birliği ve deneyim paylaşımı teşvik edilecektir.

Strateji 2.5.1 Mesleki ve teknik eğitim programlarının iş piyasasının ihtiyaçlarıyla uyumlu olmasını ve memnuniyetini sağlamak ve öğrencilere pratik deneyim kazandırmak için işverenler ve endüstri kuruluşlarıyla iş birliği yapılacak, OSB’ler ve Teknoparklar içinde mesleki ve teknik Anadolu liseleri ile mesleki eğitim merkezleri açılacak, ne eğitimde ne istihdamda olan gençler meslekî eğitim merkezi programlarına yönlendirilecek ve barınma ihtiyacı olan örgün eğitim çağındaki çıraklar için çırak pansiyonları oluşturulacaktır.

Strateji 2.5.2 Bağımsız mesleki eğitim merkezlerinin sayıları artırılacak, mesleki eğitim merkezi bulunmayan yerlere irtibat noktaları kurulacak, mesleki eğitim merkezlerinin mesleklere göre ihtisaslaşması sağlanacak ve yaygın veya serbest öğrenmeler yoluyla edinilen mesleki becerilerin tanınması ve belgelendirilmesine yönelik yöntemler çeşitlendirilerek belge alan birey sayısı artırılacaktır.

Strateji 2.5.3 Öğrencilerin 7 ve 8'inci sınıflardan başlamak üzere modüler mesleki eğitim yöntemi ile temel meslekî becerileri alması sağlanacak ve akademik eğitim alan ortaöğretim öğrencilerinin öğrenim dönemi içerisinde mesleki eğitim alarak istihdam edilebilirliklerinin artırılması sağlanacaktır.

Strateji 2.5.4 Mesleki ve teknik eğitim programları hakkında iyi uygulamaları ve deneyimleri paylaşmak için uluslararası ortaklıklar ve ağlar geliştirilerek meslekî ve teknik eğitim alanında elde edilen tecrübe, Türk meslekî ve teknik eğitim modeli olarak tasarlanacak, dost ve kardeş ülkelerle paylaşılacaktır.

Strateji 5.1.3 Mevcut ve gelecekteki iş piyasalarıyla ilgili meslek standartları, ulusal ve uluslararası yeterlikler, teknolojik, sosyolojik ve ekonomik gelişmeler ve iş gücü piyasası değerlendirmeleri ve geleceğin mesleklerine yönelik beceriler öğretim programlarına dâhil edilecektir.

Bu kapsamda, Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürü olarak üst politika belgelerinde geçen bu hususları ve üst politika belgeleri temel alınarak hazırlanan diğer strateji dokümanlarında geçen konuları yakından takip edeceğimi beyan eder, tüm yönetici ve personelimizin de bu çalışmalarda gerekli gayret ve hassasiyeti göstermelerini önemle rica ederim.

28/02/2024

Ali KARAGÖZ

Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürü